

LPPTVA

VILNIAUS PEDAGOGINĖ
PSICHOLOGINĖ TARNYBA

PEDAGOGINĖ PSICHOLOGINĖ TARNYBA ĮTRAUKIOJO UGDYMO KONTEKSTE

Roma Vida Pivorienė

Vilnius

2019-11-25

ISTORIJA

VILNIAUS PEDAGOGINĖ
PSICHOLOGINĖ TARNYBA

- Pedagoginių psichologinių tarnybų steigimo pradžia:
 - 1994 m. – Ukmergės savivaldybė
 - 1996 m. – Vilniaus savivaldybė
 - 1997 m. – Alytaus savivaldybė
- Lietuvos Respublikos Specialiojo ugdymo įstatymas (1998 m.)
- 1999 m. Lietuvos pedagoginių psichologinių tarnybų vadovų asociacija
- PPT steigimas daugelyje savivaldybių (valstybės parama)
- Šiuo metu: Pedagoginės psichologinės tarnybos, Švietimo pagalbos tarnybos, Švietimo centrai...

PEDAGOGINĖ PSICHOLOGINĖ TARNYBA

- Pedagoginė psichologinė tarnyba yra savivaldybės švietimo pagalbos mokiniui, mokytojui ir mokyklai įstaiga.
- Tarnybos tikslas – didinti specialiųjų poreikių, psichologinių, asmenybės ir ugdymosi problemų turinčių asmenų ugdymosi veiksmingumą, psichologinį atsparumą teikiant informacinę, ekspertinę ir konsultacinę pagalbą mokykloms ir mokytojams.

TARNYBOS UŽDAVINIAI

- Kuo anksčiau įvertinti asmens specialiuosius ugdymosi poreikius, psichologines, asmenybės ir ugdymosi problemas, padėti jas išspręsti, surasti jam optimalią ugdymo vietą ir formą;
- Stiprinti mokyklos, mokytojų, tėvų (globėjų, rūpintojų) gebėjimus ugdyti specialiųjų ugdymosi poreikių, psichologinių, asmenybės ir ugdymosi problemų turinčius asmenis, formuoti teigiamas nuostatas jų atžvilgiu;
- Padėti mokykloms užtikrinti kuo kokybiškesnį specialiųjų ugdymosi poreikių, psichologinių, asmenybės ir ugdymosi problemų turinčių mokinių ugdymą.

PAGRINDINĖS TARNYBOS FUNKCIJOS (I)

- Įvertinti asmens galias ir sunkumus, raidos ypatumus bei sutrikimus, pedagogines, psichologines, asmenybės ir ugdymosi problemas, specialiuosius ugdymosi poreikius, vaiko brandumą mokyklai, prireikus skirti specialųjį ugdymą.
- Siūlyti ugdymo formą, būdus ir metodus, prireikus rekomenduoti teikti specialiąją pedagoginę, psichologinę, socialinę pedagoginę ir specialiąją pagalbą, rekomenduoti vaikui mokyklą.
- Konsultuoti specialiujų ugdymosi poreikių, psichologinių, asmenybės ir ugdymosi problemų turinčius asmenis, jų tėvus (globėjus, rūpintojus), mokytojus, specialistus, specialiosios pedagoginės pagalbos teikimo, ugdymo organizavimo, psichologinių, asmenybės ir ugdymosi problemų prevencijos bei jų sprendimo klausimais, mokinius – jų polinkių ir gabumų klausimais.
- Teikti metodinę pagalbą mokytojams, specialistams ir tėvams (globėjams, rūpintojams) vaiko pažinimo, specialiujų ugdymosi poreikių, psichologinių, asmenybės ir ugdymosi problemų turinčių asmenų ugdymo bei jo organizavimo, įvairių specialiujų pedagoginių, psichologinių, asmenybės ir ugdymosi problemų sprendimo klausimais, skleisti ir diegti specialiojo ugdymo ir psichologijos mokslo naujoves.

PAGRINDINĖS TARNYBOS FUNKCIJOS (II)

VILNIAUS PEDAGOGINĖ
PSICHOLOGINĖ TARNYBA

- Inicijuoti naujų ugdymo vietų steigimą, specialiosios pedagoginės ir/ar psichologinės pagalbos teikimą, aplinkos pritaikymą specialiųjų poreikių asmenims.
- Formuoti mokyklos bendruomenės ir visuomenės teigiamą požiūrį į specialiųjų poreikių, psichologinių, asmenybės ir ugdymosi problemų turinčius asmenis ir jų ugdymą kartu su bendraamžiais.
- Rengti ir įgyvendinti prevencijos ir kitas programas, padedančias veiksmingiau ugdyti specialiųjų ugdymosi poreikių, psichologinių, asmenybės ir ugdymosi problemų turinčius asmenis, sumažinti specialiosios pedagoginės pagalbos poreikį, išvengti psichologinių, asmenybės ir ugdymosi problemų ar jas spręsti.
- Kaupti, analizuoti ir vertinti informaciją apie Tarnybos aptarnaujamoje teritorijoje gyvenančius specialiųjų ugdymosi poreikių, psichologinių, asmenybės ir ugdymosi problemų turinčius asmenis, jų problemas, ugdymo organizavimą, aplinkos pritaikymą bei specialiosios pedagoginės ir/ar psichologinės pagalbos teikimo veiksmingumą.

TARNYBOS VEIKLOS ORGANIZAVIMAS

Tarnyba gali veikti tik tada, jei joje dirba specialusis pedagogas, logopedas, psichologas, socialinis pedagogas, gydytojas vaikų neurologas ir (ar) gydytojas neurologas (jei Tarnyba turi licenciją teikti asmens sveikatos priežiūros paslaugas) arba Tarnyba yra sudariusi sutartį su asmens sveikatos priežiūros įstaiga dėl mokinių (vaikų) medicininio įvertinimo, ir Tarnyba yra įsigijusi asmens pedagoginio psichologinio vertinimo metodikas, joje yra įrengti atskiri kabinetai ir kompiuterizuotos darbo vietos.

KAS GALI INICIJUOTI VAIKO ĮVERTINIMĄ PPT?

- Mokinį įvertinimui PPT gali nukreipti ugdymo įstaigos VGK;
- Dėl vaiko įvertinimo, konsultavimo gali kreiptis tėvai/globėjai.

POKYČIAI TARNYBŲ VEIKLOJE (I)

- Daugumoje savivaldybių sukurtos geros darbo sąlygos, materialinė bazė;
- Vyko ir vyksta specialistų kvalifikacijos kėlimas;
- Pagerintas aprūpinimas metodinėmis priemonėmis;
- Bandyta spręsti psichologų trūkumo klausimą;
- Pagerėjo bendradarbiavimas su bendrojo ugdymo įstaigomis;
- Užsimezgė bendradarbiavimas su nevyriausybinėmis organizacijomis;
- Sumažėjo mitų apie konsultacijų PPT pavojų vaikui;
- Inicijuota, dalyvauta steigiant specialiąsias klases bendrojo ugdymo mokyklose;

POKYČIAI TARNYBŲ VEIKLOJE (II)

- Specialistų trūkumas (etatai, žmonės). PPT sunku gauti kvalifikuotų specialistų (ypač specialiųjų pedagogų) darbui dėl nevienodų krūvių ir su tuo susijusio atlygio PPT ir mokyklose. Sunkumai vykdyti numatytas funkcijas.
- Patalpų trūkumas;
- Poreikių įvertinimo sunkumai:
 - ✓ Poreikių įvertinimo įvairovė;
 - ✓ Ankstyvosios diagnostikos problemos;
 - ✓ Standartizuotų metodikų ir metodikų sudėtingiems sutrikimams nustatyti trūkumas.
- Specialistų kompetencijų stoka teikiant pagalbą vaikams turintiems emocijų ir elgesio sutrikimą, įvairiapusį raidos sutrikimą.

Tėvų apklausa apie švietimo pagalbą vaikams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių

- Vilniaus pedagoginės psichologinės tarnybos specialistų komanda parengė anketą Vilniaus miesto priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo įstaigas lankančių specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių vaikų tėvams/globėjams.
- Anketą sudarė 24 klausimai apie SUP įvertinimą, pagalbos organizavimą ir teikimą ugdymo įstaigose vaikams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių. Buvo sudaryta galimybė didžiosios dalies klausimų atsakymus pakomentuoti, išplėsti, papildyti.
- Apklausos elektroninė nuoroda buvo išsiųsta visoms Vilniaus miesto ugdymo priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo įstaigoms.
- Apklausa vyko 2019 m. gegužės-birželio mėnesiais.
- Į anketos klausimus atsakė 384 tėvai.

Vaiko situacijos pokyčiai mokykloje po įvertinimo Tarnyboje

- Tinkamai pritaikytas mokymas (41 proc.)
- Vaikui pradėjo teikti mokytojo padėjėjo pagalbą (27,9 proc.)
- Vaikui pradėjo teikti individualią mokytojų pagalbą (25 proc.)
- Vaikas pradėjo daugiau pasitikėti savimi (27,7)
- Pagerėjo vaiko mokymosi rezultatai (23,4 proc.)
- Vaikui pradėjo užduoti mažiau namų darbų (18,1 proc.)
- Vaikui pritaikė ugdymosi aplinką (14,9 proc.)
- Pagerėjo santykiai su mokytojais (13,6 proc.)
- Pagerėjo santykiai su bendraklasiais (9,8 proc.)
- Vaikas pradėjo patirti didesnę atskirtį, patyčias (9,3 proc.)
- Vaikui skiriamos papildomos dalykų pamokos (5,3 proc.)
- **19,9 proc. tėvų mano, jog po įvertinimo tarnyboje mokykloje niekas nepasikeitė**
- 5,9 proc. tėvų – nežino ar įvyko pokyčiai.

TĖVŲ PASIŪLYMAI

PEDAGOGŲ KOMPETENCIJŲ STIPRINIMAS	SPECIALISTŲ ETATŲ DIDINIMAS, SPECIALISTŲ PAGALBOS UŽTIKIRINIMAS	UGDYMO ĮSTAIGŲ BENDRUOMENĖS IR TĖVŲ ŠVIETIMAS
MOKYKLOS PRITAIKYMAS, SPECIALIŲ ERDVIŲ, KLASIŲ ĮRENGIMAS	PPT TOLESNĖ PAGALBA ŠEIMAI IR UGDYMO ĮSTAIGAI PO VAIKO ĮVERTINIMO	REKOMENDACIJOS ŠVIETIMO SISTEMOS POKYČIŲ KLAUSIMAIS

ĮTRAUKIOJO UGDYMO ĮGYVENDINIMO PASIEKIMAI IR IŠŠŪKIAI

- Nuostatų formavimas (mokyklos bendruomenė, visuomenė);
- Bendradarbiavimo svarba (komandinio darbo stoka, atsakomybės perkėlimas);
- Pedagogų kvalifikacija (pedagogų rengimas, kompetencijų įgyjimas);
- Švietimo pagalbos užtikrinimas (specialistų trūkumas);
- Specialioji pagalba mokiniui (mokytojų padėjėjai);
- Ugdymo programų pritaikymas;
- Ugdymo organizavimas, keičiant formas, metodus;
- Ugdymo standarto dominavimas mokykloje, orientacija į akademinis pasiekimus;
- Ugdymo aplinkos pritaikymas.

VILNIAUS PEDAGOGINĖ
PSICHOLOGINĖ TARNYBA

rastine@ppt.vilnius.lm.lt

www.vilniausppt.lt